

FIVH arbeidsnotat 2/05

Skattesystem øker rushtidstrafikken

Skatteendring kan redusere jobbkjøring fra Akershus til Oslo med 11 000 biler pr dag.

Av Guri Tajet

Beregninger fra Framtiden i våre hender viser at dersom parkering og kollektivtransport hadde blitt likestilt av skattesystemet¹, ville andelen som reiser med bil til jobb, i eller til Oslo, blitt redusert fra 42 til 30 prosent samtidig som andelen som reiste kollektivt ville økt fra 37 til 47 prosent. Dette ville gitt over 11 000 færre biler i rushtidene fra Akershus til Oslo hver dag. Vi krever at skattesystemet nå snus på hodet – fra å være i favør av bilen til å bli i favør av kollektivtrafikken.

En av tre ville valgt bort bilen med skatteendringer

Beregningen er blitt gjort på bakgrunn av en undersøkelse² som trafikkmyndighetene i Gøteborg nylig har gjennomført. I denne undersøkelsen 28 prosent svarte at de ville byttet til kollektivtransport framfor bil på arbeidsreisen dersom fri parkering ble fordelsbeskattet eller man måtte betalt markedspris for parkeringen³. Det svenske skattesystemet fungerer slik som det norske og det er derfor sannsynlig at osloborgerens svar ville ha lignet. I dag blir nemlig gratis parkering på arbeidsplassen ikke fordelsbeskattet, mens arbeidstaker blir fordelsbeskattet dersom arbeidsgiver subsidierer månedskort til kollektivtransport.

Små grep, store endringer

Et skattesystem hvor parkeringsplass blir fordelsbeskattet, og der 28 prosent endrer transportvaner som følge av dette, kan føre til store endringer i Oslotrafikken:

42 prosent av alle arbeidsreiser, i eller til Oslo, gjøres i bil⁴. Hvis 28 prosent av osloborgerne hadde endret transportvaner som følge av at de måtte betale for parkeringen på arbeidsplassen (jfr. undersøkelse i Gøteborg), ville andelen som reiser med bil til jobb blitt redusert til 30 prosent⁵. Andelen som reiste med kollektivtransport ville økt fra 37 til 47 prosent.

	Bilfører	Bilpassasjer	Kollektivt til jobb	Til fots og sykkel
I dag (TØI)	42%	4%	37%	17%
Anslag m/parkeringsbet.	30%		47%	-

¹ I dag blir arbeidstaker fordelsbeskattet hvis arbeidsgiver subsidierer månedskort til kollektivtransport. Gratis parkering på arbeidsplassen innebærer derimot ikke fordelsbeskatning.

² Djupintervjuer med trafikanter i Gøteborg, meddelande 9:2004, Trafikkkontoret

³ I samme undersøkelse svarte 24 prosent at de ville byttet til kollektivtransport framfor bil på arbeidsreisen dersom arbeidsgiver hadde subsidiert månedskortet.

⁴ [Den nasjonale reisevanundersøkelsen](#), TØI 2002

⁵ I følge [TØI](#) har 62 prosent av de som jobber i Oslo tilgang til gratis parkeringsplass som disponeres av arbeidsgiver og hvor det alltid er plass, og vi har i dette regnestykket forutsatt at de som kjører bil til arbeid tilhører de 62 prosentene som har tilgang til fri parkering.

FIVH arbeidsnotat 2/05

Skattesystem øker rushtidstrafikken

Dersom arbeidstaker måtte betalt for parkeringen (i form av fordelsbeskatning eller på annen måte), ville dermed antall biler som krysser fylkesgrensa fra Akershus til Oslo på vei til jobb blitt redusert fra 39346 biler til 28104 biler⁶. Det utgjør en differanse på 11 242 biler. Trafikken innad i Oslo ville i tillegg blitt betydelig redusert, men antall arbeidsreiser som foretas innad i Oslo har vi ikke funnet tall for.

Krever at miljøvennen belønnes mens miljøsynderen straffes

SSB meldte 5. april at klimagassutslippene fra veitrafikken har økt med 34 prosent siden 1990, og veitrafikken er dermed en av de viktigste årsakene til at vi ligger milevis fra å innfri våre forpliktelser i Kyoto-avtalen. Et av flere nødvendige tiltak vil være å få folk til å velge kollektivtransport framfor bil til jobb. Framtiden i våre hender krever at parkering og kollektivtransport ikke bare likestilles av skattesystemet, men at det snus på hodet – i favør av kollektivtransporten:

1. Gratis parkering på arbeidsplassen blir fordelsbeskattet på linje med andre frynsegoder. Beskatningen baseres på parkeringsplassens markedsverdi. Det betyr lavere skatt på parkeringsplasser i distriktene, noe som er rettferdig ettersom folk i distriktene ofte ikke har noe annet alternativ enn å kjøre bil.
2. Støtte til månedskort må ikke fordelsbeskattes arbeidstaker.
3. Det må skapes et incentiv slik at arbeidsgivere som subsidierer månedskort, sykkelordninger eller andre miljøfremmende tiltak i forbindelse med arbeidsreiser, gies en tilskuddsordning fra det offentlige.

⁶ I følge [Statistisk årbok for Oslo 2004](#) foretas det 93681 arbeidsreiser fra Akershus til Oslo. Vi vet altså at 42 prosent av disse foretas i bil. Det utgjør 39346 biler. Med parkeringsbetaling ville bare 30 prosent valgt bilen til jobb. Det utgjør 28104 biler.